

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ:
НАУКОВІ ЗАПИСКИ

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

УДК 378.014.62:339.137.2(477)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14171878>

Роль академічної мобільності студентів у підвищенні конкурентоспроможності закладів вищої освіти України

Ян Ці

доктор філософії в галузі релігієзнавства, викладач школи ліберальної
освіти, Гуанчжоуський коледж технології та бізнесу, м. Гуанчжоу, Китай,

<https://orcid.org/0000-0002-4435-0825>

Яо Сяосяо

аспірантка кафедри української мови та літератури, Київський
національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна,

<https://orcid.org/0009-0008-1823-4354>

Прийнято: 26.10.2024 | Опубліковано: 15.11.2024

***Анотація:** Академічна мобільність студентів є одним із ключових компонентів євроінтеграційних процесів у сфері вищої освіти, який суттєво впливає на розвиток національних систем освіти, підвищення їхньої конкурентоспроможності та інтеграцію в глобальне освітнє середовище. У контексті європейських реформ вищої освіти та світових тенденцій до глобалізації академічна мобільність стає важливим інструментом для розвитку професійних компетенцій, міжкультурної комунікації та*

міжнародних зв'язків. В Україні, де питання інтеграції в європейський освітній простір набуває особливої актуальності, важливо досліджувати як внутрішню, так і міжнародну мобільність студентів і викладачів, а також їхній вплив на систему вищої освіти.

Метою дослідження є аналіз сучасних тенденцій академічної мобільності в Україні, визначення її особливостей у контексті євроінтеграційних процесів, а також оцінка впливу на конкурентоспроможність закладів вищої освіти, підвищення кваліфікації студентів та їхню адаптацію до вимог міжнародного ринку праці.

У дослідженні використано комбінований підхід, що поєднує теоретичний аналіз, статистичні дані, а також емпіричні методи для оцінки тенденцій і проблем розвитку академічної мобільності в Україні. Основними методами є аналіз документів, порівняльний аналіз освітніх програм, а також обробка статистичних даних, що відображають зміни у кількості студентів, які беруть участь у програмах академічної мобільності.

Дослідження показало, що академічна мобільність в Україні активно розвивається, зокрема в межах внутрішньої мобільності, що є результатом спрощених процедур переведення студентів між вітчизняними закладами вищої освіти. Водночас рівень міжнародної мобільності, попри позитивні зміни, зростає повільними темпами, зокрема через фінансові та адміністративні бар'єри, мовні труднощі та відсутність достатньої інформації про можливості навчання за кордоном. Програми міжнародної мобільності, такі як «Erasmus+», та участь у європейських науково-дослідних проєктах сприяють підвищенню інтернаціоналізації українських ЗВО, але потребують додаткових фінансових та організаційних зусиль для їхнього ефективного функціонування.

Академічна мобільність є важливим елементом модернізації системи вищої освіти в Україні, проте для досягнення максимальних результатів

необхідно подолати низку перешкод, зокрема важливо активно розвивати віртуальні форми академічної мобільності та програми подвійних дипломів, що можуть значно розширити можливості українських студентів.

Ключові слова: інтернаціоналізація освіти, обмін досвідом, професійний розвиток, академічне партнерство, якість навчання.

The Role of Academic Mobility of Students in Increasing the Competitiveness of Higher Education Institutions in Ukraine

Yang Qi,

Doctor of Philosophy in Religious Studies, Lecturer, School of Liberal Education, Guangzhou College of Technology and Business, Guangzhou, China,
<https://orcid.org/0000-0002-4435-0825>

Yao Xiaoxiao,

PhD student, Department of Ukrainian Language and Literature, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine, <https://orcid.org/0009-0008-1823-4354>

Abstract: *Academic mobility among students is a critical component of European integration processes in higher education, significantly impacting the development of national education systems, enhancing their competitiveness, and promoting integration into the global educational environment. Within European higher education reforms and global trends toward globalization, academic mobility has become essential for developing professional competencies, fostering intercultural communication, and building international connections. In Ukraine, where integration into the European educational space is of particular relevance, it is crucial to examine*

both the domestic and international mobility of students and faculty and their impact on the higher education system.

This study aims to analyze current trends in academic mobility in Ukraine, identify its characteristics within European integration processes, and assess its influence on the competitiveness of higher education institutions, student skills development, and adaptation to the demands of the international labour market.

This study employs a mixed-methods approach, combining theoretical analysis, statistical data, and empirical methods to assess trends and challenges in the development of academic mobility in Ukraine. The primary methods include document analysis, comparative analysis of educational programs, and statistical data processing to reflect changes in the number of students participating in academic mobility programs.

The findings indicate that academic mobility in Ukraine is actively evolving, particularly in domestic mobility, facilitated by simplified student transfer procedures among national higher education institutions. At the same time, the rate of international mobility, although showing positive changes, is growing slowly due to financial and administrative barriers, language difficulties, and a need for adequate information on studying abroad. International mobility programs, such as "Erasmus+" and participation in European research projects, contribute to the internationalization of Ukrainian HEIs but require additional financial and organizational efforts for effective implementation.

Academic mobility is vital in modernizing Ukraine's higher education system; however, to achieve optimal outcomes, various obstacles must be addressed, including the need for active development of virtual forms of academic mobility and dual degree programs, which can substantially expand opportunities for Ukrainian students.

Keywords: *education internationalization, experience exchange, professional development, academic partnership, quality of learning.*

Постановка проблеми. У сучасному суспільстві євроінтеграційні процеси значною мірою трансформують освіту, роблячи її транскордонним і транснаціональним явищем. У 2005 році, після підписання Україною Болонської декларації, академічна мобільність стала одним з основоположних чинників модернізації вищої освіти, що наближає її до загальноєвропейських стандартів. Європейський простір вищої освіти, створений для сприяння академічній свободі, інституційній автономії та визнанню освітніх документів, став важливим орієнтиром для багатьох українських закладів вищої освіти. Однак, щоб досягти цього, освітні установи України мають долати низку викликів, пов'язаних з інтеграцією до загальноєвропейського простору, підвищуючи свою привабливість і конкурентоспроможність.

Академічна мобільність студентів стала невіддільною частиною освітнього процесу, яка не тільки розширює професійні горизонти студентів, але й підвищує привабливість закладів вищої освіти на міжнародному ринку освітніх послуг. Завдяки академічній мобільності студенти отримують доступ до передових знань і методів навчання, що є необхідними для адаптації до швидких змін на ринку праці та в суспільстві. Це особливо важливо в умовах, коли попит на фахівців із високою науковістю та компетенціями в інформаційних технологіях продовжує зростати. Проте для закладів вищої освіти України цей процес є викликом, що вимагає послідовного вдосконалення освітніх програм, спрямованих на розвиток навичок самостійності, ініціативності та конкурентоспроможності студентів.

На тлі цих змін актуальним залишається вивчення того, як академічна мобільність впливає на здатність українських закладів вищої освіти зберігати конкурентоспроможність у глобальному освітньому просторі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукових джерел свідчить про значний інтерес до теми академічної мобільності як важливого інструменту підвищення якості та конкурентоспроможності закладів вищої освіти (ЗВО). Відомі дослідники як вітчизняного, так і закордонного освітнього простору розглядають таку можливість як фактор, що посилює інтеграцію студентів у світовий науковий та освітній простір і стимулює розвиток інноваційних підходів у навчанні.

Так, роботи вітчизняних авторів, зокрема Загородньої А. А. [1], Плинокос Д. Д., Коваленко М. О. [2] акцентують на важливості академічної мобільності для міжнародної інтеграції українських ЗВО. Вони зазначають, що вона сприяє не лише особистісному розвитку студентів, а й зміцнює репутацію закладу освіти на міжнародному рівні. За словами авторів, українські університети повинні посилювати можливості для академічної мобільності, щоб залучати більше міжнародних студентів і підвищувати якість освіти використовуючи новітні європейські стандарти.

Також дослідження західних науковців, таких як Andres D. [3], Bacha N. N. [4], Fendler R. J. [5] зосереджуються на академічній мобільності як основі для формування глобально орієнтованих фахівців, здатних працювати в багатокультурному середовищі. Вони розглядають мобільність як одну з основних вимог сучасного ринку праці та зазначають, що досвід міжнародного навчання суттєво підвищує конкурентоспроможність випускників на ринку праці. Це підкреслює актуальність включення програм академічної мобільності в навчальні плани для студентів українських ЗВО.

Також у сучасній літературі аналізуються фактори, що впливають на ефективність академічної мобільності. Зокрема, Величко Я. І. [6] у своїх роботах акцентує на необхідності розробки організаційних та інфраструктурних заходів для підтримки такої можливості. Автор наголошує на потребі адаптації

українських освітніх програм до європейських стандартів, що дозволить ЗВО більш активно залучати іноземних студентів і підвищить привабливість українських університетів на міжнародному освітньому ринку.

Загалом, наукова література вказує на те, що академічна мобільність має вагомий роль у підвищенні конкурентоспроможності ЗВО України. Вона сприяє підвищенню якості освіти, формуванню позитивного іміджу на міжнародній арені та розвитку інноваційних підходів у підготовці фахівців. Аналіз досліджень дозволяє зробити висновок, що ефективне впровадження академічної мобільності є важливим напрямом для модернізації української системи вищої освіти та її інтеграції у світовий освітній простір.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значні напрацювання у сфері академічної мобільності, залишаються аспекти, що потребують додаткового дослідження для забезпечення повної інтеграції українських закладів вищої освіти у міжнародний освітній простір. Зокрема, нерозв'язаним залишається питання розробки ефективних механізмів та інструментів для реалізації мобільності на рівні політики й організації в умовах української освітньої системи. Це включає правове забезпечення, фінансування такої можливості для студентів та викладачів, а також удосконалення умов для взаємного визнання кваліфікацій.

Дослідницький внесок полягає у розгляді цих аспектів із позиції комплексної оцінки академічної мобільності як інструменту підвищення конкурентоспроможності ЗВО. Робота спрямована на заповнення прогалин у розумінні механізмів упровадження академічної мобільності та розробку рекомендацій для її ефективного використання задля посилення позицій українських університетів у глобальному освітньому середовищі.

Формулювання цілей статті (визначення завдань)

Мета дослідження полягає в аналізі впливу академічної мобільності студентів на підвищення конкурентоспроможності закладів вищої освіти в Україні, аналізі її переваг для освітнього процесу та розробці рекомендацій для інтеграції міжнародних освітніх стандартів.

Завдання дослідження:

- проаналізувати сучасні тенденції академічної мобільності в контексті євроінтеграційних процесів та їхній вплив на систему вищої освіти в Україні;
- визначити особливості реалізації програм академічної мобільності в українських вишах та їхній вплив на конкурентоспроможність закладів освіти;
- оцінити значення академічної мобільності для професійної підготовки студентів, їхньої адаптації до вимог міжнародного ринку праці та підвищення інституційної привабливості українських вишів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Академічна мобільність є багатогранним явищем, яке активно вивчається як українськими, так і закордонними дослідниками. Вона розглядається як невіддільний складник інтеграційних процесів у сфері вищої освіти, що дозволяє студентам, науковцям та викладачам вільно переміщатися між закладами освіти як у межах однієї країни, так і між різними державами. У найширшому розумінні академічна мобільність є можливістю для учасників освітнього процесу – як студентів, так і викладачів – вільно реалізовувати свій потенціал у навчанні, науково-дослідній діяльності та інноваціях, керуючись принципами свободи слова, творчості та поширення знань. Ця мобільність забезпечує доступ до нового досвіду, розширює академічні та професійні горизонти, створюючи фундамент для розвитку висококваліфікованих спеціалістів та вдосконалення освітньої системи.

За географічним спрямуванням академічну мобільність можна умовно поділити на внутрішню та міжнародну [2, с. 18]. Внутрішня мобільність передбачає участь студентів у програмах обміну, стажуваннях або навчанні в

інших закладах вищої освіти в межах країни. Це дозволяє здобувачам освіти опановувати нові курси, брати участь у дослідницьких проєктах і розширювати професійні зв'язки. Міжнародна мобільність включає навчання, стажування або проведення наукових досліджень у закордонних університетах. Завдяки цьому студенти, викладачі й дослідники також мають можливість співпрацювати з міжнародними партнерами, переймати новий досвід, адаптуючи сучасні освітні стандарти у своїй країні (табл. 1).

Таблиця 1

Порівняння внутрішньої та міжнародної академічної мобільності за основними критеріями

Внутрішня академічна мобільність	Міжнародна академічна мобільність
<i>Опис</i>	
Навчання або стажування в іншому закладі освіти в межах однієї країни	Навчання або стажування в закладі освіти за кордоном
<i>Мета</i>	
Збагачення знань та досвіду в межах національної освітньої системи, адаптація до різних освітніх підходів у країні	Інтернаціоналізація освіти, обмін міжкультурним досвідом, здобуття міжнародних знань і навичок
<i>Визнання кредитів</i>	
Частіше стандартизоване та простіше, особливо якщо обидва ЗВО працюють у межах національних освітніх стандартів	Складніше, адже необхідна адаптація до різних освітніх систем; потребує спеціальних угод між університетами для перезарахування кредитів
<i>Витрати</i>	
Зазвичай менші, бо немає потреби в значних витратах на проживання за кордоном та візи	Вищі, бо включають витрати на подорож, проживання за кордоном, страхування, візу та адаптацію до нового середовища
<i>Культурний аспект</i>	
Зміна регіону, але без значного культурного шоку, адже студенти залишаються в рідному мовному та соціокультурному середовищі	Зазвичай передбачає культурну адаптацію до нової країни, навчання в іноземному мовному середовищі, міжкультурну інтеграцію
<i>Переваги</i>	
Доступність, менша фінансова й емоційна підготовки, підвищення мобільності в межах країни	Міжнародний досвід, підвищення конкурентоспроможності, здобуття нового світогляду та навичок, необхідних у глобалізованому світі
<i>Недоліки</i>	

Менші можливості для інтернаціоналізації, обмежена кількість програм із різноманітністю культурного обміну	Високі витрати, потреба у візі, можливі складнощі з визнанням кредитів, адаптація до іноземної освітньої системи
Фінансова підтримка	
Часто забезпечується державними або університетськими програмами підтримки	Може включати державні, університетські, міжнародні стипендії (наприклад, Erasmus+), проте зазвичай потребує більшого фінансування

Джерело: складено авторами на основі [6; 7]

Ще однією важливою класифікаційною ознакою академічної мобільності є її поділ на горизонтальну та вертикальну [1, с. 44]. Горизонтальна мобільність передбачає проходження частини навчальної програми на тому ж освітньому рівні: наприклад, на бакалавраті або в магістратурі, але в іншому закладі вищої освіти, як у своїй країні, так і за кордоном. Такий підхід дозволяє студентам розширювати свої знання та навички, адаптуючись до нових умов навчання, а також брати участь у спеціалізованих програмах, які можуть відрізнятися від наявних у рідному університеті.

Вертикальна академічна мобільність – це перехід на новий рівень навчання в іншому університеті, що може відбуватися як в межах країни, так і поза ними. Це, зокрема, може бути перехід із бакалаврату на магістратуру або з магістратури на аспірантуру. Вертикальна мобільність часто дозволяє студентам змінювати напрям навчання або спеціалізацію, що сприяє їхньому академічному зростанню та вдосконаленню професійної компетенції в нових галузях. Такий підхід не тільки розширює перспективи навчання, але й стимулює набуття досвіду роботи в різних академічних середовищах, що значно підвищує конкурентоспроможність випускника на міжнародному ринку праці.

Відповідно до способу здійснення можна виділити фізичну та віртуальну академічну мобільність [8, с. 60]. Фізична мобільність, яка є традиційною формою, передбачає безпосереднє переміщення студентів або викладачів до іншого закладу освіти, де вони можуть брати участь в освітніх програмах,

проводити дослідження або проходити практику на базі університету в країні, що приймає.

Віртуальна мобільність, що є сучасним різновидом академічного обміну, не замінює фізичну, але забезпечує додаткові можливості для доступу до міжнародного освітнього досвіду, не вимагаючи фізичної присутності. Організація віртуальної мобільності передбачає створення електронних ресурсів відповідно до узгоджених міжнародних стандартів, забезпечення учасників необхідною технічною базою та підвищення кваліфікації викладачів для ефективної роботи у віртуальному середовищі. Віртуальна мобільність дозволяє студентам і викладачам взаємодіяти з іншими освітніми інституціями, не залишаючи рідного університету, що робить навчання більш гнучким і доступним.

Серед основних переваг віртуальної мобільності є можливість формування індивідуальної траєкторії навчання, майже необмежена кількість учасників та відсутність потреби в фізичному переміщенні. Це дозволяє студентам одночасно навчатися в кількох закладах, зменшує витрати, пов'язані з перебуванням за кордоном, та усуває академічну різницю освітніх програм. Інформаційні технології, зокрема дистанційне навчання та відеоконференції, виступають основними інструментами для реалізації віртуальної мобільності, що надає можливість студентам набути якісного міжнародного освітнього досвіду без відриву від основного освітнього процесу [9].

Основні принципи академічної мобільності включають вільний вибір студентами та викладачами навчальних курсів, предметів і навіть закладів освіти, що відповідають їхнім інтересам та спеціалізації. Академічна мобільність також забезпечує взаємне визнання кредитів, дисциплін і періодів навчання, що важливо для узгодження різних освітніх систем. Взаємозарахування кредитів, отриманих у рамках програм мобільності, дозволяє студентам своєчасно

завершити навчання, що є особливо важливим для посилення конкурентоспроможності українських закладів освіти на світовій арені.

Значення академічної мобільності для формування професійних компетентностей і розвитку інтелектуального потенціалу важко переоцінити. Вона створює унікальні можливості для студентів та викладачів, розширює їхні знання, навички та здатність до адаптації в умовах глобалізованого світу. За допомогою академічної мобільності студенти не лише здобувають освіту в іншому культурному середовищі, а й отримують новий досвід комунікації, самостійності та критичного мислення, що є важливими компонентами сучасного професіонала.

Реалізація академічної мобільності в українських закладах вищої освіти має свою специфіку, зумовлену як внутрішніми, так і зовнішніми обставинами. Внутрішня академічна мобільність, що передбачає переведення студентів між українськими університетами, розвивається швидкими темпами. Однією з основних причин цього є відносна простота процесу трансферу та накопичення кредитів ECTS в рамках національної освітньої системи. Ситуація значно ускладнилася через окупацію частини українських територій, що змусило багатьох студентів змінити місце навчання, тим самим підвищивши актуальність внутрішньої мобільності. В результаті цього внутрішні переміщення студентів стали не лише необхідністю, а й ефективним інструментом адаптації до нових соціально-економічних реалій [10].

Натомість міжнародна академічна мобільність розвивається значно повільніше. І хоча популярність програм академічного обміну, таких як Erasmus, DAAD, IREX, UGRAD та стипендійних, наприклад, імені Фулбрайта, зростає, їхній реальний вплив залишається обмеженим через низку факторів. Основними перешкодами для українських студентів на шляху до участі в міжнародних програмах є нестача фінансування, складнощі з отриманням віз, мовні бар'єри,

відмінності в організації освітнього процесу та правові питання. Також залишається актуальним питання відсутності достатньої кількості інформації про можливості закордонного навчання, що суттєво обмежує доступ до цих програм для студентів із різних регіонів України.

Крім того, однією з найскладніших проблем є відсутність чіткої державної політики, яка б сприяла поверненню випускників із міжнародною освітою в Україну та стимулювала б їх до працевлаштування на батьківщині. Хоча українські студенти, які пройшли навчання за кордоном, мають значний потенціал для розвитку економіки й науково-освітнього сектора, держава поки що не забезпечує належних умов для їхнього повернення, що обмежує можливості залучення кваліфікованих фахівців, здатних упроваджувати інноваційні бізнес-моделі й розвивати економіку.

Проте є позитивні зрушення у формі міжнародних угод та партнерських програм, що надають українським студентам можливість здобути якісну освіту за кордоном. Такі програми не тільки розширюють фахові знання студентів, а й готують їх до інтеграції в багатокультурне середовище, розвиваючи навички, необхідні для успішної кар'єри в глобалізованому світі [11].

Згідно з останніми статистичними даними, українські заклади вищої освіти активно залучають іноземних студентів, що свідчить про значний інтерес представників молоді інших країн до навчання саме в Україні. На початок 2021-2022 навчального року тут здобували освіту 73 626 студентів із понад 150 країн світу. Найбільшу частину серед іноземних студентів становлять громадяни середньоазійських та африканських країн, які обирають для навчання медичні та фармацевтичні спеціальності, оскільки вони є для них найбільш перспективними. Серед іноземних студентів також мають популярність спеціальності в галузі менеджменту, права, економіки, архітектури та інженерії [12, с. 42-44].

Зростання числа іноземних студентів в Україні впродовж останніх десяти років (на 42%) є результатом кількох ключових факторів, зокрема визнання досягнень українських учених на міжнародній арені; висока якість освіти й порівняно низька вартість освітніх послуг, а також доступність витрат на проживання. Водночас українська система вищої освіти забезпечує рівність прав для іноземних студентів, що є важливим фактором для залучення здобувачів із різних країн [12, с. 42-44].

Однак, з початком війни в Україні значна частина українських студентів та науковців була змушена виїхати за кордон. Це сприяло зростанню інтересу до здобуття освіти в європейських країнах, де Європейський Союз надає екстрену допомогу переміщеним особам, включаючи здобувачів освіти. Багато українських студентів продовжили навчання в європейських університетах, що сприяло поглибленню інтеграції України в європейський освітній простір [13].

У таких умовах особливого значення набувають програми академічної мобільності, зокрема віртуальна мобільність та програми подвійних дипломів. Ці ініціативи дозволяють студентам здобувати міжнародний досвід без необхідності фізично перебувати в іншій країні, що є важливим в умовах воєнного стану. Програми подвійних дипломів дозволяють студентам отримувати документи про освіту одночасно від двох університетів – українського та закордонного, що значно підвищує їхню конкурентоспроможність на міжнародному ринку праці. У майбутньому, зважаючи на високий попит на такі програми, можна очікувати їхнього подальшого розвитку в Україні [14].

Таким чином, академічна мобільність є важливим інструментом для інтеграції України у світову освітню спільноту та підвищення конкурентоспроможності національних закладів вищої освіти. З огляду на поточні обставини та все вищий інтерес до міжнародних освітніх програм,

можна очікувати, що віртуальна мобільність та подвійні дипломи ставатимуть все більш популярними як серед українських студентів, так і серед представників інших країн, які здобувають освіту в Україні [15].

Висновки. Аналіз сучасних тенденцій академічної мобільності в контексті євроінтеграційних процесів показав, що Україна поступово інтегрується в європейську освітню систему, однак ще залишаються значні виклики, зокрема у розвитку міжнародної мобільності студентів. Європейські освітні програми, такі як Erasmus+, а також інші міжнародні ініціативи, сприяють суттєвому підвищенню мобільності, створюючи можливості для здобуття знань у європейських закладах вищої освіти та наукових установах. Однак, попри позитивну динаміку, міжнародна академічна мобільність в Україні ще недостатньо розвинута, що пояснюється фінансовими бар'єрами, мовними труднощами та правовими питаннями.

Реалізація програм академічної мобільності в українських університетах має значний потенціал для підвищення їхньої конкурентоспроможності на міжнародному рівні. Високий інтерес до української освіти від іноземних студентів та поступове залучення українських здобувачів освіти до навчання за кордоном свідчить про значне зростання інтернаціоналізації вітчизняних вишів. Однак, для досягнення максимального ефекту від академічної мобільності необхідно не тільки розширювати можливості для міжнародних обмінів, а й удосконалювати інфраструктуру, а також мотивувати студентів і викладачів до участі в таких програмах.

Особливе значення академічна мобільність має для професійної підготовки студентів. Вона відкриває можливості для здобуття досвіду в міжнародному середовищі, що підвищує їхню конкурентоспроможність на ринку праці. Адаптація до вимог міжнародного ринку праці, розвиток міжкультурних компетенцій та здатність працювати в міжнародних командах стають важливими

складниками професійної підготовки. Це дозволяє студентам не тільки здобути додаткові знання, а й налагодити контакти з роботодавцями за кордоном, що сприяє їхній кар'єрній мобільності.

Загалом, академічна мобільність відіграє важливу роль у підвищенні інституційної привабливості українських закладів вищої освіти, забезпечуючи їхню інтеграцію в глобальну освітню та наукову спільноту. Це не тільки сприяє підвищенню якості освіти в Україні, але й допомагає створити сприятливі умови для розвитку національної економіки. В умовах постійних змін в освітньому та міжнародному середовищі важливо, щоб українські університети продовжували активно розвивати академічну мобільність, сприяючи таким чином своєму міжнародному визнанню та підвищенню професіоналізму майбутніх фахівців.

Таким чином, академічна мобільність є важливим інструментом для модернізації вищої освіти в Україні, її інтеграції в європейський та світовий освітній простір, а також для підвищення конкурентоспроможності студентів і закладів вищої освіти на міжнародному рівні.

Список використаних джерел

1. Загородня А.А. Академічна мобільність як засіб забезпечення якості професійної підготовки фахівців економічної галузі України. *WORLD SCIENCE*. 2018. № 4(32), Vol. 7. Р. 42-46.
2. Плинокос Д. Д., Коваленко М. О. Академічна мобільність в контексті підвищення конкурентоспроможності системи вищої освіти. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. Кропивницький: ЦНТУ, 2018. Вип. 33. С. 17-24. URL: <https://doi.org/10.32515/2413-340X.2018.33.17-24> (дата звернення: 13.09.2024).

3. Andres D., Moritz M., Oestreicher W. Gute Begleitung wissenschaftlicher Arbeiten als Ansatz zur Prävention akademischen Fehlverhaltens. *Information-Wissenschaft und Praxis*. 2014. Vol. 65 (1). P. 3-8. DOI: 10.1515/iwp2014-0002
4. Bacha N. N., Bahous R., Nabhani M. High schoolers' views on academic integrity. *Research Papers in Education*. 2012. Vol. 27 (3). P. 365-381. DOI: 10.1080/02671522.2010.550010
5. Fendler R. J., Godbey J. M. Cheaters should never win: Eliminating the benefits of cheating. *Journal of Academic Ethics*. 2016. № 14 (1). P. 71-85. DOI: 10.1007/s10805-015-9240-8
6. Величко Я. І. Організація міжнародної мобільності студентів ВНЗ. 2023. С. 138-141. URL: <https://api.dspace.khadi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/a24a3619-5e84-4f94-af44-2a35b59c0970/content> (дата звернення: 13.09.2024).
7. Грищук Ю. В. Міжнародна академічна мобільність в Україні: проблеми та перспективи. *Освітологічний дискурс*. 2014. № 2 (6). С. 33-40. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3875> (дата звернення: 13.09.2024).
8. Гриньова М., Ніколенко О., Вотсон К., Зуєнко М., Педерсен Р., Когут І. Віртуальна академічна мобільність із застосуванням технологій COIL: розробка курсу та його оцінювання студентами ПНПУ імені В. Г. Короленка та Копенгагенського університету (Данія). *Витоки педагогічної майстерності*. 2024. Вип. 33. С. 59-65. DOI: <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2024.33.309948>
9. Заячук Ю. Освітні програми ЄС та можливості для викладача українського університету. *Український педагогічний журнал*. 2021. № 2. С. 5-19. DOI: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2021-2-5-19>
10. Кінд-Войтюк Н. В. Академічна доброчесність та мобільність як механізми освітніх реформ в Україні. «Третій рівень освіти в Україні: становлення та тенденції»: матеріали VII Міжнародної науково-практичної

конференції 17-19 листопада 2023. С. 123-145. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-360-6-7>

11. Мартинюк А. П., Губіна А. М. Академічна мобільність студентів як вагома складова інтернаціоналізації освіти. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. 2024. Вип. 2. С. 35-43. DOI: <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2024.2.6>

12. Чимбай Л. Л., Попкова Л. В., Ханюк Т. О. Роль інтернаціоналізації системи вищої освіти України на шляху до Європейського Союзу. *Освітня аналітика України*. 2022. № 4 (20). С. 31-48. DOI: 10.32987/2617-8532-2022-4-31-48

13. Черушева Г. Б., Колесник С. Г., Довбня С. О. Європейська та світова практика академічної мобільності для інноваційного розвитку освітнього простору України. *Академічні візії*. 2023. Вип. 17. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7791200> (дата звернення: 13.09.2024).

14. Романинець М. Р. Академічна мобільність українського студентства в умовах глобалізованого простору: філософсько-правові аспекти. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Юридичні науки*. Львів, 2019. Вип. 21. С. 77-83. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2019_21_13 (дата звернення: 13.09.2024).

15. Zadorina O., Hurskaya V., Sobolyeva S., Grekova L., Vasylyuk-Zaitseva S. The role of artificial intelligence in creation of future education: Possibilities and challenges. *Futurity Education*. 2024. Vol. 4(2). P. 163-185. DOI: <https://doi.org/10.57125/FED.2024.06.25.09>